

ประชาสังคมประชาธิปไตย

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ภาคประชาสังคมกับการสร้างสันติภาพในชุมชนชายแดนใต้

กิจกรรม : เวทีปฐมนิเทศผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2559

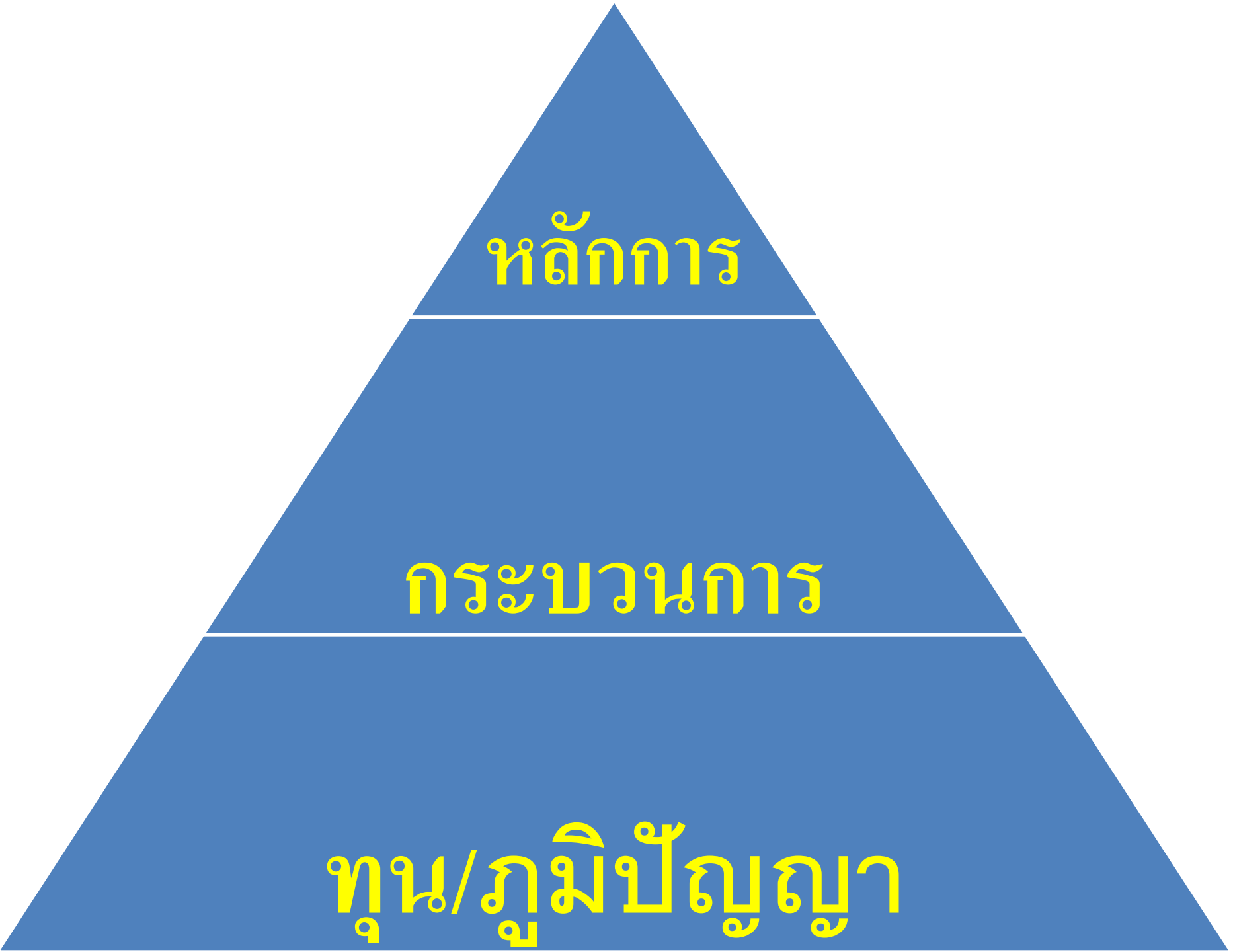
ณ ร้านอาหารยัสมิน ซีฟู้ด จังหวัดยะลา

การสร้างสันติภาพในชุมชน

นายอนุชาดี อาแว

สถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา

มหาวิทยาลัยมหิดล

หลักการ

กระบวนการ

ทุน/ภูมิปัญญา

คำว่า ชุรอ เป็นคำภาษาอาหรับ มาจากคำเต็มว่า อัช-
ชุรอ (**Al-Shura**) ซึ่งแปลว่า การปรึกษาหารือ
ดังที่อัลลอฮฺ (สุบหานะฮฺวะตะอะลา) ได้ตรัสไว้ใน
คัมภีร์อัลกุรอาน

وَأْمُرْهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ

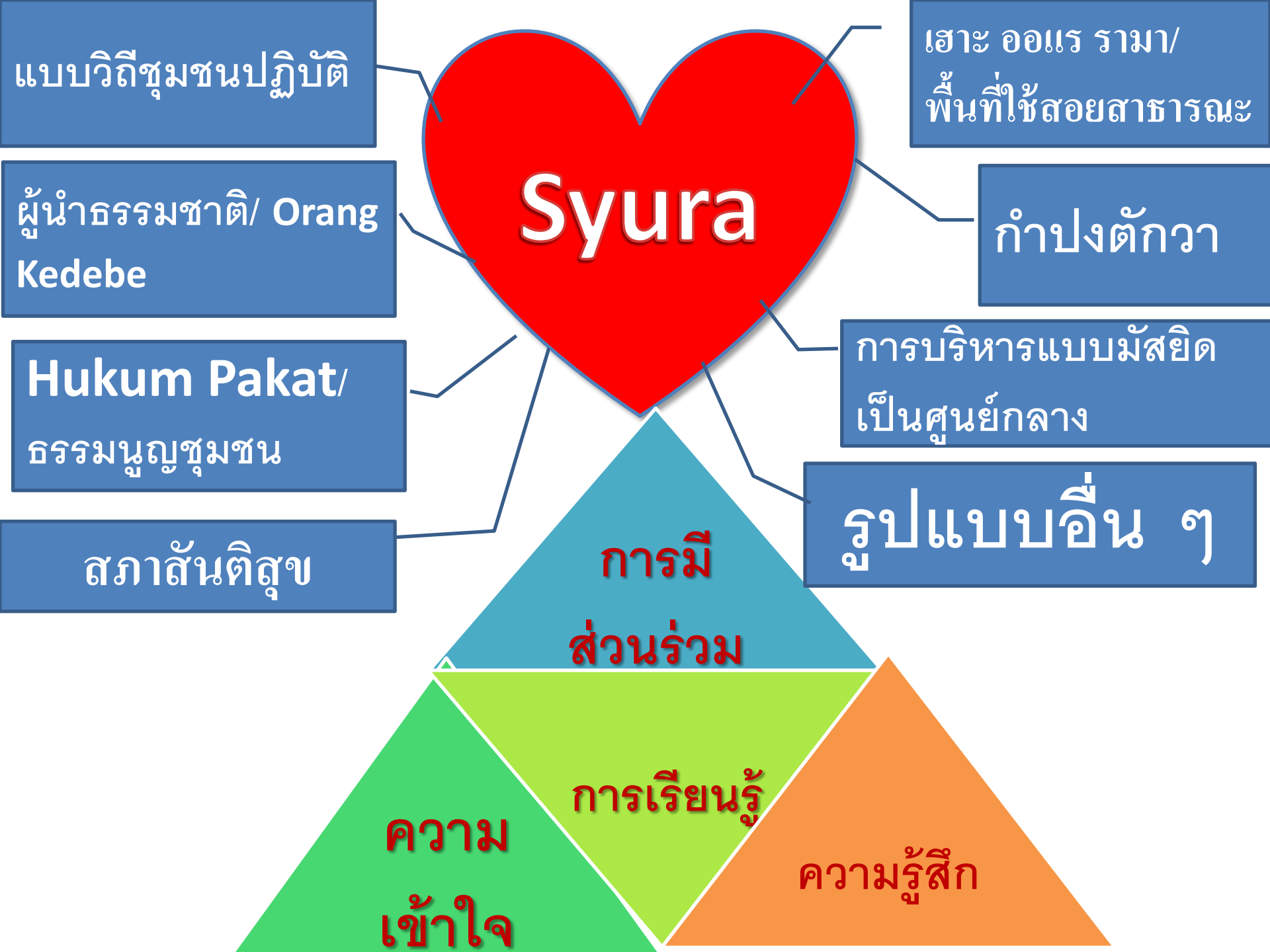
ความว่า ...และกิจการของพวกเขามีการปรึกษาหารือ
กันระหว่างพวกเขา (อัชชุรอ : 38)

“Darkness cannot drive out darkness; only light can do that. Hate cannot drive out hate; only love can do that.” ~ **Martin Luther King, Jr.**

“If you want to make peace with your enemy, you have to work with your enemy. Then he becomes your partner.” ~ **Nelson Mandela**

“Peace cannot be kept by force; it can only be achieved by understanding.” ~ **Albert Einstein**

“If you want to end the war then Instead of sending guns, send books. Instead of sending tanks, send pens. Instead of sending soldiers, send teachers.” ~ **Malala Yousafzai** (17 year-old Noble Peace Laureate)

Syura

แบบวิถีชุมชนปฏิบัติ

เฮาะ ออแร รามา/
พื้นที่ใช้สอยสาธารณะ

ผู้นำธรรมชาติ/ Orang
Kedebe

กำแพงตึกวา

Hukum Pakat/
ธรรมนูญชุมชน

การบริหารแบบมัดยัด
เป็นศูนย์กลาง

สถานนิติสุข

รูปแบบอื่น ๆ

การมี
ส่วนร่วม

การเรียนรู้

ความ
เข้าใจ

ความรู้สึกร่วม

อย่างไรก็ดี ในพื้นที่ที่ดูเหมือนชาวบ้านสามารถร่วมแรงร่วมใจกันต่อสู้เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของคนในชุมชนก็อาจจะมีประเด็นความขัดแย้งอันเนื่องมาจากเหตุปัจจัยอื่นได้เช่นกัน ดังที่ นกุล และคณะ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า

"ปัจจุบันชุมชนแตกแยกมากไม่เหมือนเมื่อก่อน ชาวบ้านเชื่อว่าส่วนหนึ่งเกิดจากโครงการพัฒนา เพราะเวลามีโครงการพัฒนาเข้ามาจะมีชาวบ้านส่วนหนึ่งเห็นชอบเพราะได้ประโยชน์ แต่ส่วนหนึ่งไม่ชอบเพราะไม่เห็นประโยชน์ โครงการไม่ชัด ไม่โปร่งใส ชาวบ้านไม่เข้าใจ แต่จะสร้างมายาภาพขึ้นมาจากความไม่เข้าใจ โครงการพัฒนามักจะมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกับผู้นำ นักปกครอง นักการเมืองท้องถิ่น ชาวบ้านมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกกันอยู่แล้ว ซึ่งงานพัฒนาทำให้การแบ่งพวกแบ่งกลุ่มชัดเจนขึ้น รุนแรงขึ้น นอกจากนั้นชาวบ้านสรุปว่าการช่วยเหลือของรัฐเท่าที่ผ่านมาชุมชนขาดการมีส่วนร่วม เป็นการให้แบบประชานิยมเคราะห์ นโยบายเงินผันและการเกิด อบต. ทำให้กลไกของชุมชนและระบบพึ่งพาตนเองของท้องถิ่นสั่นคลอน และสูญเสียศักดิ์ศรีของความเป็นชุมชน ชาวบ้านกลายเป็นคนที่รอคอยและพึ่งพาความช่วยเหลือจากส่วนราชการและภายนอกเท่านั้น" (รายงานวิจัย ฉบับสมบูรณ์ พื้นที่บ้านกือเม็ง: ๘๔)

กรณี ที่ มะเสาวดี ไสสาภา และคณะนักวิจัยในพื้นที่บ้านตรือปา ต.หัวกระตี่ อ.กรงปินัง จ.ยะลา ได้กล่าวถึงความขัดแย้งอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเมืองในพื้นที่วิจัยว่า

"ความขัดแย้งทางความคิดของชาวบ้านเริ่มก่อตัวอย่างเป็นรูปธรรม ขึ้นเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่มีการเลือกตั้งแทนการแต่งตั้งผู้นำในชุมชน นั่นคือ การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือการปรากฏการฝึกฝายการเมืองระดับจังหวัดหรือระดับชาติในพื้นที่ ซึ่งความบกพร่องในด้านการกำหนดรูปแบบการเลือกสรรผู้นำ ที่ยึดแนวทางที่ขาดการบูรณาการให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมชุมชน อีกทั้งการกำหนดทิศทางการพัฒนาชุมชนจากหน่วยงานสนับสนุนของรัฐ ไม่สามารถเข้าถึงและเข้าใจพื้นฐานของชุมชนอย่างแท้จริง ขาดความจริงใจ ขาดการเปิดโอกาสให้เข้าถึงบริการ หรือการจัดสรรผลประโยชน์แห่งรัฐในพื้นที่อย่างเสมอภาคและทั่วถึง" (รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ พื้นที่บ้านตรือปา: ๑๘)

ข้อควรระวังในการทำงานในชุมชน

1. โครงการพัฒนาที่ลงมาในชุมชน (งบประมาณจากภาครัฐและเอกชน)
 - ทำให้แบ่งชาวบ้านออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เห็นด้วยและกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย
 - ชาวบ้านมองว่าเป็นนโยบายของรัฐ จากบนสู่ล่าง
 - แบบประชาสงเคราะห์ ทำให้กลไกชุมชน แบบพึ่งพาตนเองเสื่อมถอย รอคอยความช่วยเหลือจากข้างนอก
2. การเลือกตั้งท้องถิ่นและท้องถิ่น เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน กำนัน/อบต. นายก อบต. เทศบาล แม้กระทั่งการเลือกตั้งระดับชาติ ส.ส. และ ส.ว.

กระบวนการฝึกอบรมอาสาพัฒนาชุมชน
เครือข่ายชุมชนศรัทธา จังหวัดชายแดนใต้

actionaid

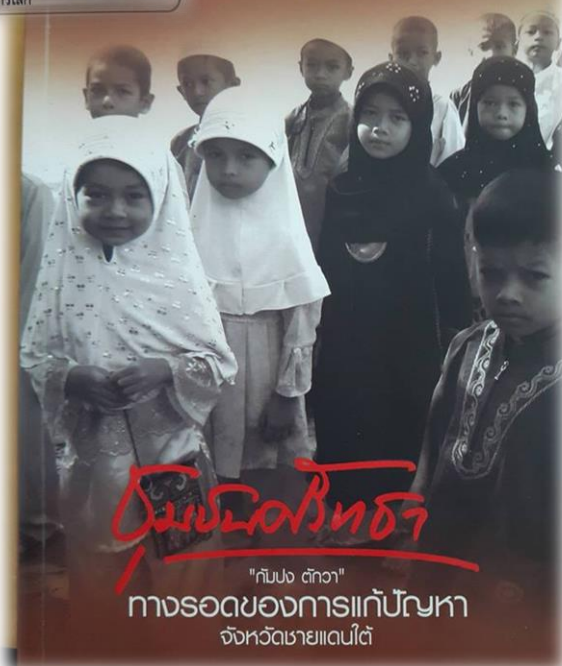

ชุมชนในสถานการณ์ความขัดแย้ง:
พลวัตและการพัฒนา

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาสันติวิธี มหาวิทยาลัยมหิดล

ภายใต้โครงการ
Piloting Community Approaches in Conflict Situation in Three Southernmost Provinces
โดยการสนับสนุนจากธนาคารโลก

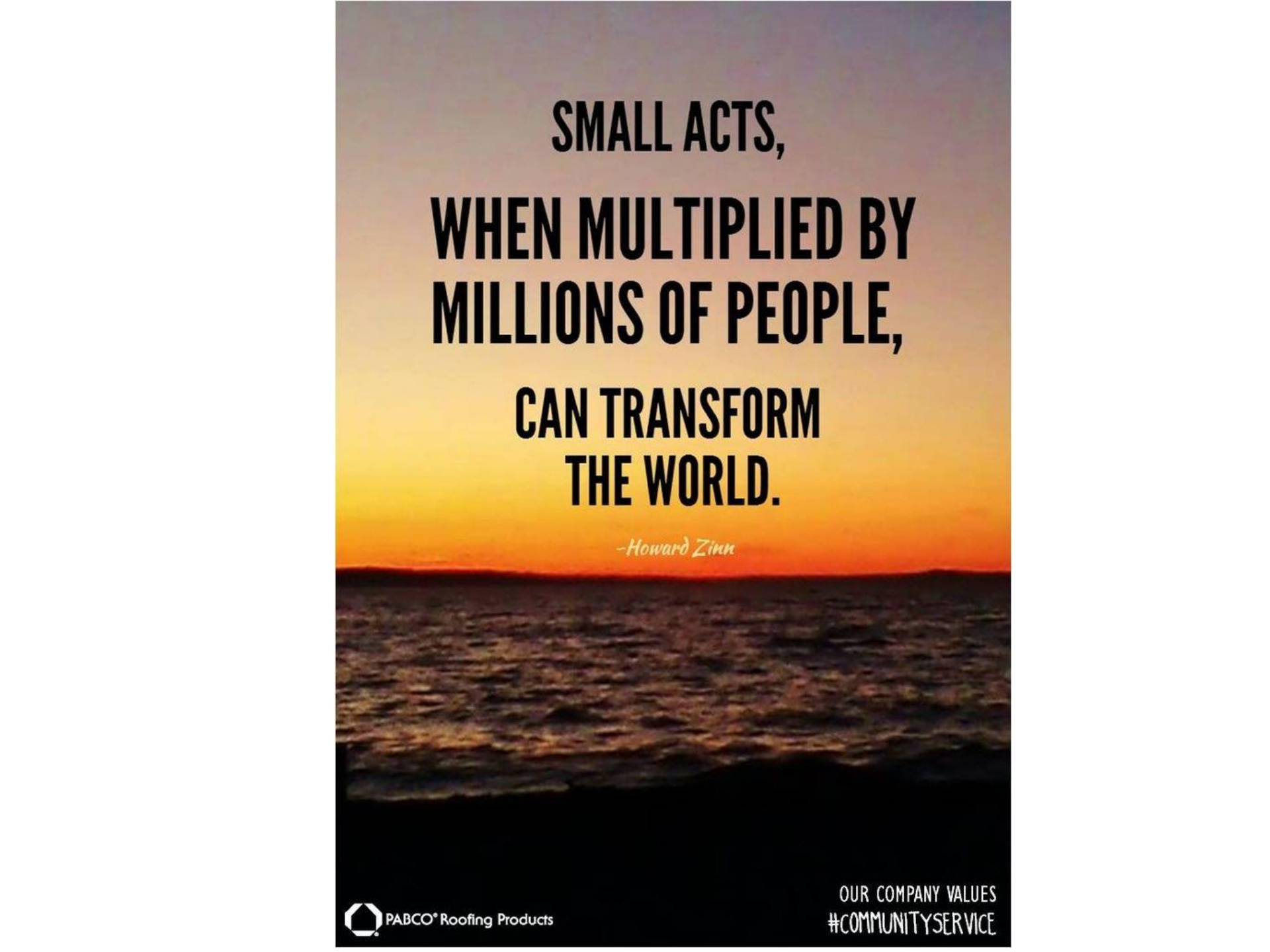
สนาสร้างการพัฒนาโดยชุมชน

An eye for an
eye will only
make the whole
world blind.

~Mahatma Gandhi

**SMALL ACTS,
WHEN MULTIPLIED BY
MILLIONS OF PEOPLE,
CAN TRANSFORM
THE WORLD.**

-Howard Zinn

PABCO® Roofing Products

OUR COMPANY VALUES
#COMMUNITYSERVICE

ขอบคุณครับ

Terima Kasih